

Retningslinjer til fos § 11

Første ledd

Regulerkraftmarkedet er begrepet for aktiveringsmarked for mFRR (manual Frequency Restoration Reserves) og benyttes i retningslinjen.

Regulerkraftmarkedet omfatter kjøp og salg av manuelle regulerkraftressurser;

- Aktivere manuelle reserver for å holde frekvensen i det nordiske synkronsystemet innenfor fastsatte grenseverdier, og dermed frigjøre primær- og sekundærreserver, slik at disse kan være klare til neste hendelse.
- Håndtere flaskehals ved å holde kraftoverføringen innenfor akseptable grenser, som beskrevet i retningslinjene til § 7.

Manuelle regulerkraftreserver har en aktiveringstid opp mot 15 minutter. Slike reserver anskaffes i regulerkraftmarkedet, som er et felles balansemarked for det nordiske kraftsystemet.

Konsesjonær som deltar i marked for manuell regulerkraft skal forholde seg til regelverket i "*Vilkår for anmelding, håndtering av bud og prissetting i regulerkraftmarkedet*" som er å finne i vedlegg til denne retningslinjen. Effekt fra både produksjon og forbruk kan tilbys i regulerkraftmarkedet.

Tilbydere i regulerkraftmarkedet anmelder pris for å forandre produksjon eller forbruk. Budene havner i en felles nordisk liste, og aktiveres med utgangspunkt i prisrekkefølge slik at den rimeligste reguleringsressursen nyttes først. Tilsvarende som i døgnet blir regulerkraftprisen den samme i to budområder dersom det ikke er flaskehals mellom områdene.

Systemansvarlig forutsetter at godkjente bud er tilgjengelig for regulering når systemansvarlig ber om aktivering. Eneste unntak vil være dersom åpenbare tekniske forhold, som nylig har oppstått, gjør aktivering umulig. Gjentatte brudd på dette kravet vil følges opp av systemansvarlig.

Hovedregelen ved balanseregulering er at systemansvarlig ved behov for regulering benytter reguleringsbud i prisrekkefølge. For systemregulering benytter systemansvarlig de bud som er aktuelle og egnet for den spesifikke situasjonen. Ved behov for alle typer regulering tar systemansvarlig kontakt med de aktuelle tilbydere i regulerkraftmarkedet, og volum, pris og aktiveringstidspunkt for hvert enkelt bud som aktiveres avtales. Systemansvarlig kan for både balanse- og systemregulering avtale å benytte deler av reguleringsvolumet til angitt pris. Hvilke bud som er benyttet til hhv. balanse- og systemregulering, inkludert reguleringsvolum, pris og aktiveringstidspunkt, blir overført til avregning.

Endring av avtalt reguleringsvolum og tidspunkt

Det kan oppstå situasjoner hvor den faktiske regulering, både tidspunkt og/eller energi, ikke samsvarer med det som ble avtalt med og registrert av systemansvarlig. I slike tilfeller vil det oppstå et avvik mellom faktisk regulering og det som legges til grunn i avregning. Konsesjonærer har derfor mulighet til å kontakte systemansvarlig for å sikre størst mulig samsvar mellom faktisk regulering og systemansvarliges registrering av reguleringen, innenfor de krav som ligger i vilkårene for RKM. Systemansvarliges praktisering for endring av registrerte budaktiveringer beskrives under.

Tidspunkt for start og stopp av reguleringer avtales mellom systemansvarlig og konsesjonær når disse foretas. Slike avtaler er bindende, men kan påklages til landssentralen av konsesjonær hvis avtalt tidspunkt avviker mer enn 5 minutter per time per bud i forhold til faktisk regulering, eller avvik i energi er større enn 5 MWh per time per bud. Disse minimumsgrensene er satt for å redusere merarbeidet ved etterregistrering av ubetydelige avvik. Dette innebærer derimot ikke at alle klager på avvik større enn disse verdiene tas til følge.

Dersom konsesjonær ikke kan levere avtalt kvantum kan rettelser på kvantum foretas i perioden budet er aktivert. I slike tilfeller skal konsesjonær så raskt som mulig kontakte landssentralen over telefon for å informere om at faktisk kvantum avviker fra det som ble avtalt. Kun avvik som angår tidspunkt kan påklages etter at budet er avsluttet, i tillegg til åpenbare feil. Feilregistreringer vil kunne korrigeres etter en skjønnsmessig vurdering. Påklaging foretas ved å sende e-post til landssentralen. Normalt skal dette gjøres påfølgende dag, men senest kontortid mandag etter aktuell uke.

Annet ledd

Systemansvarlig overvåker regulerkraftmarkedet.

Ved mistanke om at prissetting gitt til markedet ikke er samfunnsøkonomisk rasjonell, vil systemansvarlig i første omgang kontakte aktuell konsesjonærs driftssentral og be om begrunnelse for prissettingen. Dersom begrunnelse ikke kan gis umiddelbart sender systemansvarlig e-post til konsesjonær med forespørsel om redegjørelse og mulig dokumentasjon på at prisen er samfunnsøkonomisk rasjonell, alternativt at konsesjonæren selv endrer prisen. Dersom konsesjonær ikke kan gi troverdig begrunnelse vil aktuelle bud suspenderes og regulert volum betales med gjeldende pris i døgnet for det relevante budområdet.

Fos § 11 gjelder for markedsaktører i norske budområder og vilkår for deltakelse i regulerkraftmarkedet godkjennes nasjonalt. Systemansvarlig legger derfor til grunn at vi ikke kan suspendere bud som tilhører utenlandske budområder som inngår i internasjonale balansemarkeder hvor Norge deltar.

NB: Denne versjonen er ikke gjeldende